

Temat lekcji:

Rośliny na bagnach

Poziom: 5-6 klasa szkoły podst.
Czas trwania: 45 min. (1 godz. lekcyjna)
Przedmiot: przyroda

1. Cele lekcji:

- Zapoznanie uczniów z florą mokradeł;
- Kształtowanie u uczniów umiejętności pracy w grupach oraz zastosowania zdobytej wiedzy;
- Kształtowanie umiejętności konstruowania schematów/tabel/mapy myśli i porządkowania wiedzy według nich;
- Kształtowanie umiejętności prezentacji wykonanej pracy.

2. Osiągnięcia ucznia:

- uczeń zna różnorodność flory mokradeł;
- uczeń umie rozpoznać zaprezentowane gatunki, nazwać i krótko opisać;
- uczeń umie klasyfikować i porządkować zdobytą wiedzę;

3. Metody i formy pracy:

- pogadanka;
- burza mózgów;
- wykład;
- praca grupowa oraz prezentacja.

4. Środki pracy:

- Tablica
- Arkusze A2, flamastry, magnesy
- Zdjęcia przedstawiające gatunki roślin torfowiskowych. (Zał. 1)
- Informacje do pracy w grupach (Zał. 2)

5. Przebieg pracy:

A. Część wstępna (4 min.)

Nauczyciel zapisuje temat lekcji na tablicy, a następnie zadaje pytanie czym są bagna/mokradła i jakie są ich typy – przypomnienie z poprzedniej lekcji. Uczniowie opisują w prosty sposób siedliska. Nauczyciel zapisuje na tablicy wymienione typy, po czym wskazuje, że są to siedliska bardzo specyficzne i różne, dlatego też można tu spotkać bardzo różnorodne rośliny. Zostaną one zaprezentowane na przykładzie kilku gatunków.

B. Część główna (25 min)

Na przykładach różnych gatunków mokradeł i torfowisk nauczyciel przedstawia różnorodność flory bagien, ich przystosowania do trudnych warunków i biologię.

Nauczyciel rozdaje uczniom przygotowane wiadomości dotyczące roślinności torfowiskowej, atlasy roślin oraz spis niektórych gatunków występujących na torfowiskach. Klasa dzieli się na grupy 3-4 osobowe i na arkuszu A2 dokonuje podziału podanych roślin. Uczniowie mają za zadanie podane gatunki w wybrany przez siebie sposób uporządkować w formie tabeli, schematu, mapy myśli. Może to być podział ze względu na wielkość, systematykę, wykorzystanie, typ siedliska, etc. (10 min.) Nauczyciel chodzi po klasie i pomaga grupom.

C. Część końcowa (16 min)

Prezentacja prac uczniów, każda grupa wyznacza osobę przedstawiającą plakat. Reprezentant musi dokładnie omówić, według jakich kryteriów został dokonany podział i przeczytać co na nim zostało zamieszczone. Ważne, aby plakat był czytelny, a prelegent mówił głośno i wyraźnie wskazując jednocześnie na plakat.

Podsumowanie lekcji przez nauczyciela, pochwała dla najlepszych prac.

Literatura:

- Wołejko L., Stańko R., Pawlaczyk P., Jermaczek A. *Poradnik ochrony mokradeł w krajobrazie rolniczym*, Wydawnictwo Klubu Przyrodników Świebodzin 2004
- Jabłońska E., Dzierża P., Górski M., Sobociński W. *Torfowiska z Bliska, czyli, co ciekawego kryje moja okolica*, Stowarzyszenie Chrońmy Mokradła Cmok Warszawa 2004
- *Aktywna ochrona mokradeł w Zachodniej Polsce* - pakiet edukacyjny, Klub Przyrodników, Świebodzin – Drawno – Poznań 2002

Źródła internetowe:

- www.bagna.pl
- www.gis-mokradla.info

Załączniki

Załącznik nr 1. Zdjęcia przedstawiające gatunki roślin torfowiskowych – zdjęcia można znaleźć m.in. na stronach serwisu bagna.pl

Spis gatunków roślin torfowiskowych, które można wykorzystać w prezentacji zdjęć:

- Kłóć wiechowata
- Welnianka wąskolistna
- Welnianka szerokolistna
- Welnianka pochwowata
- Sit rozpierzchły
- Wierzba krucha
- Brzoza omszona
- Wierzby ogłowione
- Skarłowaciałe sosny
- Olsza czarna
- Kukułka krwista
- Storczyk szerokolistny
- Brzoza niska
- Rosiczka okrągłolistna
- Rosiczka długolistna
- Bobrek trójlistkowy
- Żurawina błotna
- Borówka bagienna
- Bagno zwyczajne

Załącznik nr 2. Informacje do pracy w grupach

Materiały znajdują się w publikacji *Torfowiska z Bliska, czyli, co ciekawego kryje moja okolica*, Stowarzyszenie Chrońmy Mokrań, Warszawa 2004 udostępnionej na portalu internetowym bagna.pl:

http://bagna.pl/CMS/index.php?option=com_content&view=article&id=586&Itemid=146